

SAMEN VOORUIT!

Overdracht Bestuursperiode 2026 - 2030

Voorwoord

Beste nieuwe collegeleden,

Graag heet ik u namens het bestuur van de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) van harte welkom in ons midden. De gemeenteraadsverkiezingen van 2026 markeren de start van een nieuwe bestuursperiode, vol uitdagingen en kansen. Als collegelid van één van de Drentse gemeenten bent u ook lid van Vereniging van Drentse Gemeenten, de provinciale afdeling van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

De VDG is hét netwerk waarin de twaalf Drentse gemeenten elkaar ontmoeten, samenwerken en elkaar versterken. Want veel van de vraagstukken waar u de komende jaren mee te maken krijgt – denk aan wonen, zorg, duurzaamheid en de leefbaarheid van onze dorpen en steden – houden niet op bij de gemeentegrens en vragen om (inter)bestuurlijke en regionale samenwerking.

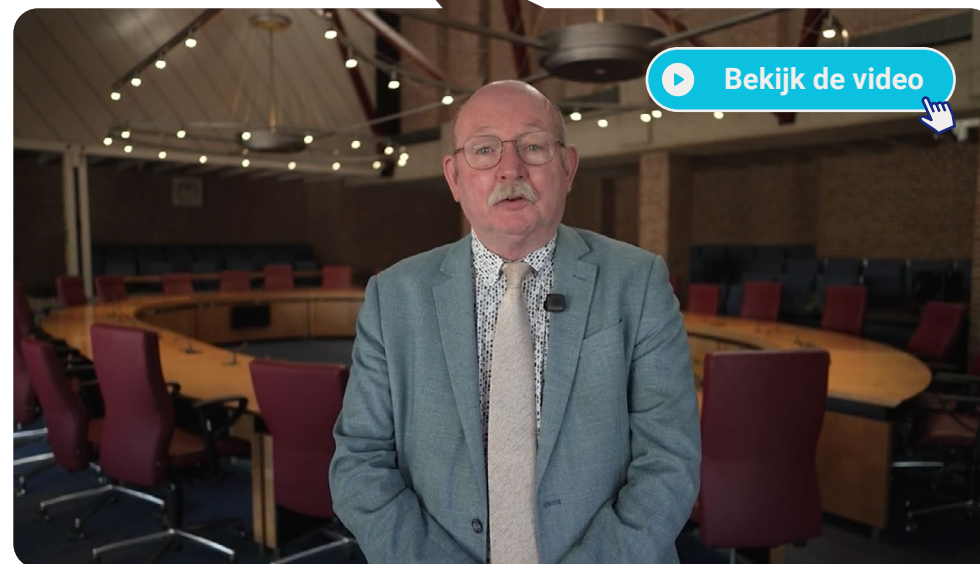
Dit overdrachtsdocument is opgesteld voor de nieuwe colleges. Het biedt zowel inzicht in de werkwijze van de VDG als een overzicht van relevante ontwikkelingen uit de afgelopen periode en actuele opgaven waaraan wordt gewerkt. In het komende jaar gaan we graag samen in gesprek om tot een nieuwe meerjarenagenda te komen als vervolg op de Samenwerkingsagenda 2023-2027.

De genoemde voorzitters van de portefeuilles kunnen in de loop van deze bestuursperiode wijzigen in verband met vernieuwde samenstelling van de colleges. Dit geldt ook voor de leden van de VNG-commissies. Binnenkort start de kandidaatstellingsperiode voor de nieuwe samenstelling van de commissies. Vanuit de VDG helpen wij de colleges met een goede voorbereiding om samen tot een goede Drentse afvaardiging te komen bij de VNG.

Wij wensen u veel inspiratie, succes en werkplezier in de komende bestuursperiode en kijken uit naar de samenwerking binnen de VDG. Samenwerken als gemeenten brengt ons echt verder. Wij hopen dan ook in de nieuwe bestuursperiode met elkaar verdere versterking en verdieping aan onze samenwerking te geven.

Namens het bestuur van de Vereniging van Drentse Gemeenten,

Klaas Smid, voorzitter

Inhoudsopgave

_____	04
_____	05
_____	06
_____	10
_____	11
_____	14
_____	16
_____	18
_____	20
_____	22
_____	24
_____	26

Het menu, filmpjes en de onderstreepte teksten zijn in het gehele document klikbaar. Zo navigeert u nog makkelijker tussen de hoofdstukken.

Introductie VDG

De VDG is dé vereniging waarbinnen de Drentse gemeenten elkaar ontmoeten, kennis met elkaar delen, elkaar inspireren, afspraken met elkaar maken en in verbinding staan met andere overheden, zoals het Rijk, de provincie, de waterschappen en maatschappelijke partners. Dit doen we rond collectieve, gemeentegrensoverschrijdende en interbestuurlijke opgaven en ten gunste van alle Drentse inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven.

Missie

We werken samen aan collectieve, gemeentegrensoverschrijdende en interbestuurlijke opgaven en behartigen de gemeenschappelijke belangen van twaalf Drentse gemeenten.

Visie

De Drentse gemeenten werken samen aan een aantrekkelijke agenda, hebben een gezamenlijke lobbyagenda, werken nauw samen met de provincie en waterschappen aan maatschappelijke opgaven en zijn actief en betrokken lid van de VNG.

Strategie

- Samenwerken met een aantrekkelijke agenda. Solidair, gelijkwaardig en loyaal naar elkaar.
- Elkaar versterken in public affairs en lobby. Een gezamenlijke lobbyagenda.
- Gemeenten, provincie en waterschappen trekken samen op rondom opgaven: 12+1+4.
- De vereniging behartigt de belangen en ontwikkelt samenwerkingen voor alle 12 gemeenten of een meerderheid daarvan (Coalitions of the willing), zolang het niet deelnemende leden niet schaadt.

- We zijn actief en betrokken lid van de VNG. De VDG als achterban.
- We ontmoeten elkaar op vaste momenten en op projectbasis. Er is bestuurlijk eigenaarschap.
- Gemeenten zetten zich in voor en leveren een ambtelijke en bestuurlijke bijdrage aan activiteiten van de VDG.

Vier hoofdfuncties

- Netwerken, waar ontmoeten en elkaar leren kennen centraal staat.
- Kennis delen, waar gezamenlijke kennisontwikkeling centraal staat.
- Samenwerken, waar afstemming en afspraken maken centraal staat.
- Verbinden, met zowel provincie, waterschappen, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) als maatschappelijke partners.

Organisatie VDG

Algemeen en Dagelijks Bestuur

Elke gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van de VDG door een burgemeester, wethouder, raadslid, gemeentesecretaris of griffier. De kring van gemeentesecretarissen en kring van griffiers uit Drenthe vaardigen een bestuurslid af. Daarnaast neemt ook een gedeputeerde van de provincie Drenthe deel aan het algemeen bestuur.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de aansturing van de vereniging, uitvoering van de samenwerkingsafspraken en voorbereiding van besluiten door de ALV. Het VDG-bestuur fungeert als achterban voor het VNG-bestuur en de inhoudelijke portefeuilles als achterban voor de VNG-commissies. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de voorzitter, vicevoorzitter en secretaris-penningmeester.

De Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering (ALV) is het hoogste orgaan binnen de VDG. De vergadering met vertegenwoordiging van de leden van de vereniging vergadert minimaal 1 keer per jaar.

VDG-bureau

Het bestuur wordt in haar werkzaamheden ondersteund door het VDG-bureau, een compact ondersteuningsbureau dat onder leiding staat van de ambtelijk secretaris-directeur. De ambtelijk secretaris is het eerste aanspreekpunt voor het bestuur en is ambtelijk verantwoordelijk voor het uitvoeren van de samenwerkingsagenda van de vereniging. Naast de ambtelijk secretaris-directeur bestaat het VDG-bureau uit twee procesregisseurs, een administratief-secretarieel medewerker en een communicatieadviseur.

Daarnaast worden op project- en programmabasis regelmatig medewerkers van één van de gemeenten op detachingsbasis toegevoegd aan het team. Meestal is dat voor een periode van enkele maanden tot soms meerdere jaren, soms voor een deeltijdfunctie, soms voor een volledige functie.

Portefeuillestructuur

De VDG-structuur bestaat uit acht portefeuilles met ieder hun eigen ambtelijke en portefeuillehoudersoverleg. Elke gemeente is vertegenwoordigd in zowel het portefeuillehoudersoverleg als het ambtelijk overleg.

Een lid van het bestuur is voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg. De provincie Drenthe en de Drentse waterschappen nemen, waar wenselijk, ook deel aan ambtelijke en portefeuillehoudersoverleggen.

Samenwerkingsagenda 2023 - 2027

De Samenwerkingsagenda 2023-2027 vormt de leidraad voor de gezamenlijke inspanningen en prioriteiten. In 2023 zijn we gestart met de Samenwerkingsagenda vanuit het bewustzijn dat regionale samenwerking essentieel is voor de aanpak van grote maatschappelijke opgaven. Onderdeel van de samenwerkingsagenda vormt de portefeuilleprogrammering, drie VDG-brede thema's en afspraken om het samenspel te versterken.

In 2025 heeft een tussenevaluatie plaatsgevonden. Graag gaan we samen met u aan de slag met het maken van een nieuwe samenwerkingsagenda voor de periode vanaf 2027.

Portefeuilleprogrammering

De samenwerking binnen de acht inhoudelijke portefeuilles vormt het hart van de samenwerking in VDG-verband. Afspraken over de portefeuilleprogrammering maken onderdeel uit van de Samenwerkingsagenda. De belangrijkste inhoudelijke opgaven die voor deze periode zijn benoemd zijn:

- Gezondheid & Preventie
- Wonen & Landelijk gebied
- Klimaat & Energie

In de overdracht per portefeuille vindt u ook over deze opgaven de stand van zaken.

Als we over alle portefeuilles heen kijken, dan zien we steeds vaker positioneringsvragen en organisatorische vragen, met name bij de genoemde drie geprioriteerde opgaven. Op een aantal opgaven groeit de noodzaak om als samenwerkende gemeenten een stap naar voren te zetten, meer intergemeentelijk samen te werken en meer intergemeentelijke uitvoeringskracht te organiseren. Dat schuurt soms met de personele schaarste die er onder ambtenaren is. Daarnaast is er een groeiende behoefte aan samenwerking tussen verschillende portefeuilles.

VDG-brede thema's

De drie VDG-brede thema's zijn:

1. Gezamenlijke kennisontwikkeling
2. Personele schaarste
3. Lobby

1. Gezamenlijke kennisontwikkeling

In de Samenwerkingsagenda is afgesproken een verkenning uit te voeren naar de behoefte om aan gezamenlijke kennisontwikkeling te doen. De uitkomst van deze verkenning was de behoefte om onderling meer kennis te delen. Hiervoor wordt op dit moment een digitaal kennisplatform ontwikkeld met een slim zoekportaal. Het doel van dit kennisplatform is om bestuurders en ambtenaren op verschillende niveaus beter met elkaar te laten samenwerken, hun werk te vergemakkelijken en kennisdeling te bevorderen.

2. Personele schaarste

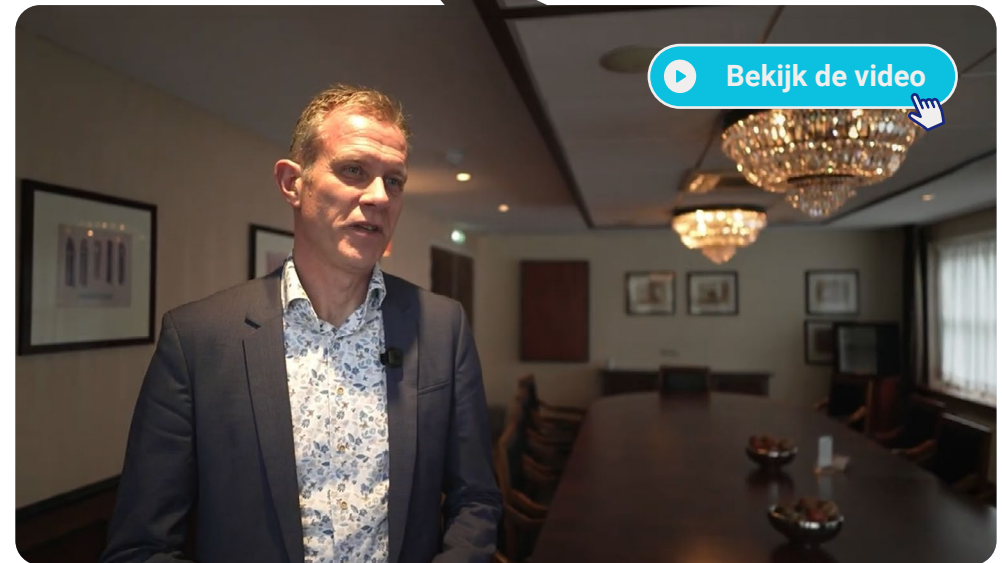
De verkenning naar de behoefte om samen te werken rond personele schaarste heeft geleid tot het maken van afspraken over de uitvoering. Met VNG-middelen is in 2024 en 2025 de pilot Uitvoeringskracht en arbeidsmarktkrapte uitgevoerd. Op vier thema's is verkend welke mogelijkheden er zijn:

- Strategische HR-samenwerking: er is een toolkit 'slim samenwerken bij personele schaarste' ontwikkeld en er is afgesproken om te blijven samenwerken rond strategische personeelsplanning, arbeidsmarktbenadering en duurzame inzetbaarheid.
- Energie: er is een nieuwe bestuur- en organisatiestructuur ontwikkeld die heeft geleid tot het Drents Overleg Energie en een programmatische aanpak van de opgaven.
- Zorg: er is een verkenning uitgevoerd naar de herinrichting van de portefeuille Gezondheid & Welzijn, vanwege de grote en complexe opgaven in het sociale domein en de krappe arbeidsmarkt.
- Wonen: er is een onderzoek uitgevoerd naar de wensen en behoeften van gemeenten om op dit thema intensiever samen te werken.

Deze pilot heeft inzichten opgeleverd die relevant zijn voor het op peil houden van de uitvoeringskracht van gemeentelijke organisaties en het aanpakken van de grote maatschappelijke transitie. Het ligt voor de hand deze 'geleerde lessen' actief te verwerken in het vervolg van de werkzaamheden in de samenwerkingsagenda.

3. Versterken Drentse lobbykracht

Een verkenning naar het versterken van de Drentse lobbykracht heeft geleid tot de wens om beter van elkaar te weten welke overheid (Drentse gemeenten, provincie, waterschappen) zich met welke lobby bezighoudt. Waar wenselijk zou ook inhoudelijk meer samengewerkt kunnen worden. Hiervoor kan het bestuur of een portefeuillehoudersoverleg sinds kort een 'strategische tafel' instellen.

Samenspel versterken

Er zijn afspraken gemaakt over een beter bestuurlijk en ambtelijk samenspel op regionale schaal. Het lijkt zinvol om aanvullend op de gemaakte afspraken te verkennen of de ambtskring een adviserende rol en positie zou moeten krijgen binnen de vereniging.

Het proces om tot een interbestuurlijke strategische visie in Drenthe te komen is helaas voorlopig gestopt. De samenwerking met de provincie blijft onverminderd van belang. Tegelijkertijd is het wenselijk om als gemeenten een stap naar voren te zetten in de interbestuurlijke samenwerking, aansluitend op de verenigingsstrategie VNG 2030.

De samenwerking met de waterschappen is geïntensiveerd. De waterschappen worden uitgenodigd om aan te sluiten bij het algemeen bestuur en de portefeuilles Energie, Klimaat & Milieu en Ruimte & Wonen. Bij Ruimte & Wonen sluiten de waterschappen nog niet aan.

De samenwerking binnen de VNG verloopt op vele fronten goed, hoewel het landelijke netwerk beter benut kan worden, onder andere voor het versterken van de Drentse lobbykracht en het delen van kennis.

Tot slot is het goed om de rol van het VDG-bureau als smeerolie in het samenspel expliciet te vermelden. Medewerkers van het VDG-bureau initiëren, jagen aan, begeleiden processen en bewaken de voortgang van vele samenwerkingen binnen de vereniging.

SAMENWERKINGSAGENDA 2023-2027

3 VDG-brede thema's:

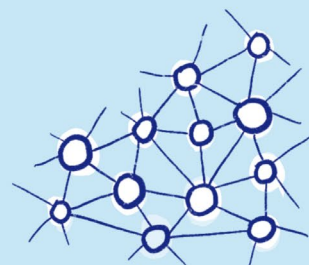
kennis

personele schaarste

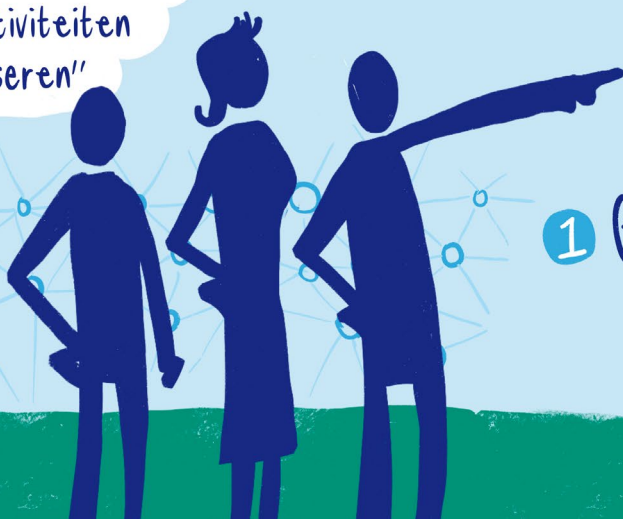
lobby

Samenspel verbeteren

1. Beter bestuurlijk en ambtelijk samenspel;
2. Interbestuurlijke strategische visie op Drenthe;
3. Intensivering samenwerking met provincie & waterschappen;
4. Samenwerking met VNG.

"We bouwen door aan wat we al hebben en gaan een aantal activiteiten verder professionaliseren"

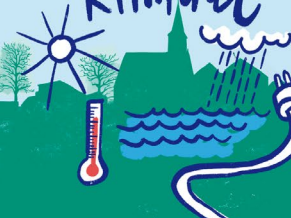

3 inhoudelijke opgaven

1 Gezondheid & preventie

2 Energie & klimaat

3 Wonen & landelijk gebied

Denkschets.nl

MISSIE

We werken samen aan collectieve, gemeentegrensoverschrijdende en interbestuurlijke opgaven en behartigen de gemeenschappelijke belangen van twaalf Drentse gemeenten.

Aantrekkelijke agenda & gezamenlijke lobby agenda

Namwe samenwerking met provincie & waterschappen aan maatschappelijke opgaven

12 Drentse gemeenten actief & betrokken lid van VDG

Overdracht per portefeuille

De hier beschreven overdracht per portefeuille geeft een eerste inzicht in de opgaven waaraan in iedere portefeuille wordt samengewerkt. De overzichten per portefeuille beschrijven de stand van zaken van eind 2025/begin 2026. Tijdens de eerste portefeuillehoudersoverleggen zal een nadere inhoudelijke introductie plaatsvinden.

De links en verwijzingen naar rapporten beperken zich tot wat openbaar beschikbaar is.

1. [Gezondheid en Welzijn](#)
2. [Energie, Klimaat en Milieu](#)
3. [Ruimte en Wonen](#)
4. [Onderwijs en Cultuur](#)
5. [Sport](#)
6. [Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie](#)
7. [Economische Zaken en Industrie](#)
8. [Financiën](#)

Portefeuille Gezondheid en Welzijn

Voorzitter VDG-portefeuille Gezondheid en Welzijn: Jan Broekema (wethouder gemeente Assen)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie Zorg Jeugd en Onderwijs (vertegenwoordiger Drenthe: Ankie van Tongeren, wethouder gemeente Borger-Odoorn)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

- Regionale afspraken rond het [Integraal Zorgakkoord](#) (IZA) en [Gezond en Actief Leven Akkoord](#) (GALA).
- De regionale samenwerkingsafspraken in [Gezonde Marke](#).

Bereikt in de afgelopen periode:

- N.a.v. het IZA:
 - Besluitvorming mandaatgemeente (Emmen) en toekenning/inzet IZA SPUK-middelen.
 - Bijdrage aan de totstandkoming van het [regiobeeld](#) en [regioplan](#) Drenthe, de werkagenda's en de [organisatiestructuur Gezonde Marke](#) + gemeentelijke reactie concept werkagenda 2025 en verder.
 - Besluitvorming inzet [Zorgzame Gemeenschappen](#) ↓
 - Besluitvorming gezamenlijke aanvraag transformatieplan Mentale Gezondheid ([op 7 november is het bericht gekomen dat het transformatieplan landelijk is goedgekeurd](#)). Daarmee is € 28,2 miljoen beschikbaar voor de regio om de mentale veerkracht van inwoners te versterken, wachttijden terug te dringen en zorg beter en dichtbij inwoners te organiseren).

- Integratie Drents Zorglandschap (voorheen de werkstructuur voor de samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraar Zilveren Kruis en de provincie Drenthe) in Gezonde Marke en afspraken over gemeentelijke vertegenwoordiging en inzet regiocoördinator.
- N.a.v. het GALA: regionale coördinatie ketenaanpakken + organisatie regionale IZA-GALA sessies.
- Samenwerkingsafspraken Hartveilig Drenthe 2024 t/m 2027.
- Verkenning herinrichting portefeuille G&W.
- Besluitvorming gezamenlijke contractering WvGGZ en Spoedpoli (2023 t/m 2026).
- Besluitvorming gezamenlijke contractering crisisopvang – time-outplek CVBP (2023 t/m 2026).
- Samenwerkingsafspraken hospices Drenthe.
- Afstemming Zorg en Veiligheid (DUUP, aanpak mensenhandel, pilot stalking, nieuwbouw vrouwenopvang Emmen, Drentse aanpak zorgcriminaliteit).
- Landelijke besluitvorming ondertekening [Aanvullend- Zorg en Welzijnsakkoord](#) (AZWA) via [ledenraadpleging VNG](#) en regionale afstemming hierover via VDG.

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Samenwerking Gezonde Marke.
- Regionale en lokale uitvoering [werkagenda 2025 en verder](#) van Gezonde Marke in samenhang met gemeentelijke opgaven in het GALA, IZA, AZWA en HLO (zie o.a. de landelijke ontwikkelde Roadmap Gezond Leven & AZWA).
- Inrichting organisatiestructuur n.a.v. verkenning herinrichting portefeuille.
- Samenwerking Hartveilig Drenthe en vervolg per 2028.
- Gezamenlijke inkoop en contractering GGZ (Spoedpoli, CVBP, uitvoering

- WvGGZ).
- Samenwerkingsafspraken Hospices.
- Organisatiestructuur en uitvoering transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe.

Samenwerking en netwerk

Afspraken gemeentelijke bestuurlijke en ambtelijke regionale vertegenwoordiging:

Gezonde Marke:

- Bestuurlijk voorbereidingsoverleg Gezonde Marke – BVOGM (nu namens gemeenten: Jan Broekema, Raymond Wanders, Joop Slomp, Kiena ten Brink)
- Kerngroep Gezonde Marke (nu: Jan Broekema – vertegenwoordiging stedelijke gemeenten en Joop Slomp – vertegenwoordiging plattelandsgemeenten)
- Coalities en coalitieraden van Gezonde Marke:
 - Gezondheid en Leefstijl (gemeentelijk bestuurlijk trekker nu: Raymond Wanders)
 - Veerkrachtig Samenleven (gemeentelijk bestuurlijk trekker nu: Jan Broekema)
 - Mentale Gezondheid (gemeentelijk bestuurlijk trekker nu: Kiena ten Brink)
 - Vitaal ouder worden (gemeentelijk bestuurlijk trekker nu: Joop Slomp)
 - Arbeidsmarkt (gemeentelijk bestuurlijk trekker nu: Raymond Wanders)
 - Zorgtransitie en toegankelijkheid (gemeentelijk bestuurlijk trekker nu: Mark Tuit)
 - Digitalisering (gemeentelijk bestuurlijk trekker nu: vacant)

- Werkgroepen van Gezonde Marke:
 - Inwonersbetrokkenheid en gelijkwaardig samenwerken
 - Monitoring en lerende beweging
 - Lobby
 - Financiering

Overig:

- Bestuur Netwerk Dementie (nu: Joop Slomp)
- Programma Vitale Vakantieparken – stuurgroep Noaber (nu: Alex Wekema)
- Bestuurlijk trekkersrol Zorg en Veiligheid en aanpak mensenhandel vanuit Zorg (nu: Ankie van Tongeren)

Domein-overstijgende vraagstukken:

- Wonen, welzijn en zorg (verbinding portefeuille Ruimte en Wonen)
- Gezondheid en bewegen (verbinding portefeuille Sport)
- Zorg en Veiligheid (verbinding veiligheidsregio Drenthe)
- Kansengelijkheid (verbinding portefeuille O&C en jeugdhulpregio Drenthe)
- Bestaanszekerheid (verbinding portefeuille PSI)
- Personele schaarste (HR-netwerk en arbeidsmarktregio's)

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Provincie Drenthe (inzet Sociale Agenda)
- Zorgverzekeraar (preferente zorgverzekeraar: Zilveren Kruis)
- Partners Gezonde Marke
- CMO STAMM en Trendbureau Drenthe

Belangrijkste landelijke en regionale netwerken:

- VNG-cie ZJO
- VNG Bestuurlijk Netwerk Gezond Leven
- Regionale netwerksamenwerking Gezonde Marke

Vooruitblik

Aandachtspunten bestuurders:

- De verbinding tussen het sociale en het fysieke domein.
- Thema's snijvlak zorg en veiligheid.
- Herinrichting portefeuille en afspraken over de manier van samenwerken, waarbij aandacht wordt gevraagd voor de benodigde cultuuromslag.

Portefeuille Energie, Klimaat en Milieu

Voormalig voorzitter VDG-portefeuille Energie, Klimaat en Milieu: Anno Wietze Hiemstra (tot de inrichting van het DOE – 5 juni 2025)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie EKEM (vertegenwoordiger Drenthe: Kirsten Ipema, wethouder gemeente Noordenveld)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

- De voorbereiding en inrichting van de bestuur- en organisatiestructuur voor de regionale en interbestuurlijke samenwerking binnen de energietransitie.
- De regionale samenwerking op de thema's Warmtetransitie, Verduurzaming van maatschappelijk vastgoed en Energiearmoede.

Bereikt in de afgelopen periode:

- Sinds eind 2023 is het Flexteam Warmtetransitie Drenthe operationeel om de Drentse gemeenten lokaal te ondersteunen in de versnelling van de warmteopgave (Platform31 publiceerde hierover op 1 oktober 2025 een [artikel](#)). Op dit moment wordt besluitvorming voorbereid over de voortzetting van het Flexteam tot en met 2030.
- Besluitvorming doorontwikkeling [Drents Energieloket](#) en ondertekening samenwerkingsovereenkomst voor de periode 2025 t/m 2027.
- Uitwisseling en kennisdeling op het thema Energiearmoede (in samenwerking met de portefeuille PSI).
- Ondertekening intentieverklaring verduurzaming maatschappelijk vastgoed en deelname alle gemeenten en provincie aan ontzorgingsprogramma.

- Samenwerking op het gebied van afval- en grondstoffen binnen Markerein. Hiervoor is in 2023 het [Manifest 'Drenthe van afval naar grondstoffen'](#) [↓](#) getekend.
- Bespreking en bijdrage Energie-agenda 2024-2027 provincie Drenthe en de Energievisie 2050.
- In deze periode is intensief samengewerkt om tot een nieuwe bestuur- en organisatiestructuur te komen. Nadat op 17 oktober 2024 de VDG-portefeuille Energie, Klimaat en Milieu (EKM) heeft ingestemd om per 2025 het PHO samen te voegen met de Drentse Energietafel van de RES en op te laten gaan in het bestuurlijk Drents Overleg Energie (DOE), is op 5 juni 2025 door het DOE ingestemd met de invoering van de nieuwe samenwerkingsstructuur. Vervolgens is per 1 september 2025 de programmaorganisatie ingericht.
- Vaststelling programmaplan [Drentse Energie Aanpak 2026](#) (vaststelling DOE 4 december 2025). Er wordt samengewerkt op de thema's:
 - Gebouwde omgeving
 - Ruimte
 - Industrie & Bedrijven
 - Energiesystemen
 - Opwek
 - Maatschappelijke betrokkenheid

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Verbinding DOE met AB VDG (en andere VDG-portefeuilles).
- Samenwerking en uitvoering van de Drentse Energie Aanpak + evaluatie.
- Juridisch construct energiesamenwerking – samenwerken met uitvoerende diensten energie (Flexteam, Fixteam, Drents Energieloket) .

Samenwerking en netwerk

Te maken afspraken:

- Inrichting bestuurlijke kopgroep DOE – gemeentelijke vertegenwoordiging (via DOE).

Portefeuille Ruimte en Wonen

Voorzitter VDG-portefeuille Ruimte en Wonen: Henk Zwiep (wethouder gemeente Borger-Odoorn)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie Ruimte, Wonen en Mobiliteit (vertegenwoordiger Drenthe: Robin van Ulzen, wethouder gemeente Meppel)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

- Samenwerking met de provincie en woningcorporaties in Drenthe met betrekking tot regionale trajecten.

Bereikt in de afgelopen periode:

- Inrichting ambtelijke overlegstructuur Wonen.
- Samenwerking met Drentse woningbouwcorporaties. De woningbouwcorporaties sluiten periodiek aan bij ambtelijke en bestuurlijke overleggen en helpen mee in de voorbereiding van deze overleggen.
- Regionale afstemming en lobby huurbevriezing (2025). Dit heeft geresulteerd in het in ieder geval uitstellen van de huurbevriezing zodat woningbouwcorporaties kunnen blijven investeren in verduurzaming en nieuwbouw van hun voorraad.
- Afstemming tussen gemeenten en provincie over regionale trajecten: Ruimtelijk arrangement, Provinciaal Programma Landelijk gebied, Woonagenda, Omgevingsvisie
- Afstemming regionale woondeals
- Afspraken en inzet Bouwstroom Noord
- Uitwisseling thema Flexwonen

- Uitwisseling huisvesting statushouders (en verbinding regionale regietafel Asiel)
- Opdracht verkenning gezamenlijke urgentieverordening in het kader van Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Dit heeft geresulteerd in een ambtelijke werkgroep die een basispakket uitwerkt voor alle gemeenten en waar ruimte blijft voor lokaal maatwerk.
- Samenwerking thema Woonwagenbeleid en inrichting regionale werkgroep
- Pilot Personele schaarste en uitvoeringskracht. Dit heeft geresulteerd in een ambtelijke interviewronde.

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Urgentieverordening
- Pilot personele schaarste en uitvoeringskracht
- Provinciaal Volkshuisvestingsprogramma
- Wet versterking regie volkshuisvesting
- Provinciale Omgevingsvisie

Samenwerking en netwerk

Afspraken gemeentelijke bestuurlijke regionale vertegenwoordiging:

- Stuurgroep Bouwstroom Noord-Nederland
- Stuurgroep Vitale Vakantieparken
- Thema ruimte RES/DOE (nu: Gerrie Hempen)
- Coalitie Vitaal Ouder Worden (nu: Renate den Hollander)
- Commissie Landelijk Gebied en de grondtafel (nu: Renate dan Hollander en Robert Meijer)

Domein-overstijgende vraagstukken:

- Wonen en Zorg (verbinding portefeuille G&W)
- Duurzaam wonen en ruimtelijke inpassing energietransitie (verbinding portefeuille EKM via DOE)
- Huisvesting Internationale werknemers (verbinding portefeuille EZ&I)

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Provincie Drenthe
- Woningbouwcorporaties
- Waterschappen

Belangrijkste landelijke en regionale netwerken:

- VNG-cie RWM

Vooruitblik

- Lobby voor bewerkstelligen Drentse woningbouwambities in Den Haag.
- Financiële situatie woningcorporaties verslechtert; effect op behalen sociale woningbouwdoelstellingen.
- In het kader van de Wet Versterking regie volkshuisvesting moet de provincie Drenthe en ook elke gemeente een volkshuisvestingsprogramma opstellen. De provincie Drenthe doet dit op basis van een [woningmarktonderzoek](#) dat vooruitblik richting 2050. Het onderzoek is vastgesteld in 2025.

Portefeuille Onderwijs en Cultuur

Voorzitter VDG-portefeuille Onderwijs en Cultuur: Inge Nieuwenhuizen (burgemeester gemeente de Wolden)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie Zorg, Jeugd en Onderwijs (vertegenwoordiger Drenthe: Ankie van Tongeren, wethouder gemeente Borger-Odoorn)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

- Afstemming met de provincie Drenthe over het provinciale beleid en de inzet van gemeenten daarin.
- Afspraken met regionale partners, kennisdeling en onderlinge uitwisseling.
- Regionale Samenwerking op het thema kansengelijkheid.

Bereikt in de afgelopen periode binnen de portefeuille onderwijs:

- Uitvoering onderzoek en oplevering rapport “Samenwerking in het Drentse Onderwijsveld”.
- Afstemming nieuwkomersonderwijs om gemeenten inzicht te geven in elkaars werkwijze.
- Aanstelling Gelijke Kansen-coördinator per januari 2026.
- Startopstelling Gelijke Kansen Agenda 2.0 (oplevering eind 2026).

Bereikt in de afgelopen periode binnen de portefeuille cultuur:

- Ambtelijke samenwerking op Samen Drenthe Cultuur 2022-2024.
- Gezamenlijke lobbybrief SPUK Bibliotheekvoorziening (2023).
- Gezamenlijke inzet en afstemming over Van Gogh Drenthe (van Gogh jaar 2023), 80 jaar vrijheid 2025.
- Afstemming over regionale evenementen en subsidieaanvragen voor meer inzicht in elkaars proces.
- Uitwisseling culturele gemeente. Deze titel gaat eens per 2 jaar over naar een andere Drentse gemeente.
- Gezamenlijke gemeentelijke reactie op de Cultuurnota van de provincie.
- Bijdrage en deelname VNG-traject Propositie Cultuur.
- Jaarlijkse presentatie en bespreking spreidingsmonitor en inzet Biblionet.
- Gezamenlijke lobby rond de verdeling van de landelijke cultuurgelden is opgezet en nog steeds gaande.

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Herijking/doorontwikkeling Gelijke Kansen Agenda Drenthe en de Drentse Onderwijsmonitor.
- Samenwerking op bibliotheekwerk (landelijke wijziging Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen – Wsob). De nieuwe wet schrijft het opstellen van een gemeentelijke meerjarensvisie op bibliotheekwerk voor. Doel is om een gezamenlijke basis te creëren en deze in alle gemeenten vast te laten stellen met ruimte voor lokale kleuring.
- Lobby cultuurgelden ten gunste van een meer eerlijke landelijke verdeling van cultuurgelden.
- Verkenning Cultuureducatie convenant. Is het maken van samenwerkingsafspraken nodig om cultuureducatie in het onderwijs te borgen of zijn hier andere routes mogelijk. Dit wordt ambtelijk onderzocht.
- Herschikking van het Streekomroepbestel (vanaf 2028). Dit resulteert in een nieuwe geografische indeling van de streekomroepen in Drenthe en een veranderende financieringsvraag richting gemeenten.

Samenwerking en netwerk

Bestuurlijke regionale vertegenwoordiging:

Domein-overstijgende vraagstukken:

- Jeugdzorg-onderwijs (verbinding jeugdhulpregio Drenthe)
- Preventie (verbinding portefeuille G&W en Sport)

Belangrijkste samenwerkingspartners:

Onderwijs:

- Provincie (Gelijke Kansen Agenda 2.0 en Sociale Agenda)
- CMO-STAMM (in het kader van het opstellen van de Onderwijsmonitor)
- Onderwijs (PO, VO mbo, hbo en hubs)

Cultuur:

- Provincie Drenthe (inzet Cultuurnota)
- Compenta
- Biblionet Drenthe
- We the North

Vooruitblik

Aandachtspunten bestuurders:

- Koppeling arbeidsmarkt en arbeidsmarktregio's voor Onderwijs. Er staat nog steeds druk op het personeelsbestand (met portefeuille Economische Zaken en Industrie).

Portefeuille Sport

Voorzitter VDG-portefeuille Sport: Jan Zwiars (burgemeester gemeente Midden-Drenthe)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie Zorg Jeugd en Onderwijs (vertegenwoordiger Drenthe: Ankie van Tongeren, wethouder gemeente Borger-Odoorn)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

- Uitvoering van het integrale programma Drenthe, Samen Gezond in Beweging 2021-2024
- Inzet programma Drenthe Beweegt
- Samenwerking SportDrenthe
- Afspraken regionale evenementen

Bereikt in de afgelopen periode:

- Vaststelling [Drentse Beweegbeleid 2025-2028](#). Het nieuwe beweegbeleid is onderverdeeld in vier programma's:
 1. #Eenlevenlangbewegen – voor mensen die willen bewegen maar obstakels ervaren.
 2. Jong Leren – voor kinderen met aandacht voor vaardig worden en plezier beleven.
 3. Onze Club – ter ondersteuning van sport- en beweegaanbieders bij plezier en ontwikkeling.
 4. Beweegruiimte – gericht op het creëren van een beweegvriendelijke en uitdagende omgeving.

- Integratie Drenthe Samen Gezond in Beweging in de regionale netwerksamenwerking [Gezonde Marke](#) (dit is geland in de coalitie Gezondheid en Leefstijl).
- Afspraken en afstemming over regionale evenementen waaronder wielerevenementen (o.a. het EK in 2023), de Nationale Sportweek en het jaarlijkse Sportgala Drenthe.
- Afstemmingsoverleg en uitwisseling over accommodaties en zwembaden.
- Drenthe heeft met drie andere regio's binnen SESE (Sharing European Sport Expertise) gewerkt aan een aanpak die andere regio's helpt om zich te ontwikkelen tot een 'excellent sportregio'. Dit project heeft eind 2025 geleid tot het SESE E-book, een digitale gids voor regionale beleidsmakers in Europa.
- Voorbereiding bid Special Olympics 2028 en ondertekening intentieverklaring door de 12 Drentse gemeenten.

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Drents Beweegbeleid 2025-2028 en uitvoering vier programmalijnen
- Bid en organisatie Special Olympics 2028
- Vervolg Sportakkoord II (en lobby)
- Platform Ondernemende Sport (afpraak om de directeur in de tweede helft van 2026 uit te nodigen in het PHO)

Samenwerking en netwerk

Afspraken gemeentelijke bestuurlijke regionale vertegenwoordiging:

- Coalitie Gezondheid en Leefstijl Gezonde Marke (nu: Peter Smit)
- Regionale werkgroep wielerevenementen

Domein-overstijgende vraagstukken:

- Preventie en Gezondheid (verbinding portefeuille G&W en O&C)
- Bewegen in de openbare ruimte (verbinding portefeuille R&W)
- Verduurzaming accommodaties (verbinding portefeuille EKM)

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Provincie Drenthe
- SportDrenthe
- Vereniging Sport en Gemeenten (VSG)

Vooruitblik

Aandachtspunten bestuurders:

- De verbinding tussen sport/bewegen en het sociale en fysieke domein.
- Het thema bewegen in de openbare ruimte en de inrichting van de buitenruimte.

Op 2 oktober 2026 organiseert SportDrenthe o.a. voor de nieuwe portefeuillehouders de bijeenkomst 'Welkom in de sport in Drenthe' over de opgaven waar we voor staan, zoals de integraliteit met het sociale en fysieke domein.

Portefeuille Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie

Vanaf 2020 een portefeuille binnen de VDG-structuur (doel is inspireren en uitwisselen)

Voorzitter VDG-portefeuille PSI: Hans Kuipers (wethouder gemeente Tynaarlo)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie (vertegenwoordiger Drenthe: Raymond Wanders, wethouder gemeente Emmen)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

- Kennisdeling en uitwisseling lokale aanpakken en goede voorbeelden
- Regionale samenwerking op Bestaanszekerheid
- Energiearmoede
- Vervoersarmoede

Historie en invulling PHO PSI:

Nadat het thema schulden is opgenomen als focusopgave in de VDG Strategische Agenda 2019-2022 is in 2020 de portefeuille Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie ingericht. Na een sessie met de betrokken portefeuillehouders over de inrichting van het PHO is besloten geen formele portefeuillehoudersoverleggen te organiseren, maar kennis en goede voorbeelden vanuit gemeenten met elkaar te delen middels themabijeenkomsten (elke keer is 1 van de gemeenten gastgemeente). Daarnaast wordt het PHO benut voor de terugkoppeling vanuit de VNG-commissie PSI en het betrekken van de achterban.

In de afgelopen bestuursperiode is afgesproken deze portefeuille en de samenwerking op het thema Bestaanszekerheid te versterken. Na de werving van de regionale coördinator bestaanszekerheid is de focus gelegd op de ambtelijke samenwerking.

Bereikt in de afgelopen periode:

- Kennisdeling en uitwisseling lokale aanpakken via themabijeenkomsten en werkbezoeken.
- Uitwisseling landelijke ontwikkelingen en lokale vertaling, waaronder inzet energietoeslag.
- Uitwisseling en delen lokale visies/beleidsplannen armoede- en schuldhulpverlening.
- Ambtelijke kennisdeling en uitwisseling energiearmoede (integrale bijeenkomsten samen met de portefeuille Energie).
- Ambtelijke uitwisseling lokale inzet ervaringsdeskundigheid en volgen inzet project Werken met ervaring (Sociale Agenda provincie Drenthe).
- Ambtelijke uitwisseling thema Maatwerk en delen ervaringen Groningen (doorbraakmethode).
- Ambtelijke uitwisseling Meedoenwebshop en start verkenning wensen regionale samenwerking.

- Uitwisseling thema Integratie en verbinding/uitwisseling tijdelijke VNG-Commissie Asiel en Migratie.
- Informatiedeling vanuit Alliantie van Kracht richting 12 gemeenten.
- Bijeenkomst en overzicht gemeentelijke inzet schuldhulpmethoden van SchuldenlabNL.
- Afstemming en afspraken verkenning Meedoenpas (OV-bureau).
- Onderzoek vindbaarheid en toegankelijkheid van minimaregelingen ([uitgevoerd door Trendbureau Drenthe ↓](#)).
- [Toekenning provinciale subsidie](#) Sociale Agenda voor versterking regionale samenwerking op het thema Bestaanszekerheid.
- Werving en inzet regionale coördinator Bestaanszekerheid.

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Invulling en afspraken over regionale samenwerking bestaanszekerheid en inzet regionale coördinator
- Regionale inzet regelingen (bereik-gebruik-aanvragen verbeteren)
- Regionale kennis/ inzet op preventie (de beweging van achteraf oplossen naar voorkomen)
- Regionale visie bestaanszekerheid
- Gezonde Marke spoor 1: van Zorg naar gezondheid via bestaanszekerheid

Samenwerking en netwerk

Te maken afspraken:

- Doel en invulling PHO PSI
- Vervolg inzet regionale coördinator per oktober 2026

Domein-overstijgende vraagstukken:

- Bestaanszekerheid en de verbinding met Wonen, Jeugd, Gezondheid/zorg, Onderwijs
- Energiearmoede (verbinding energiedomein)
- Kansengelijkheid (jeugd)
- Vervoersarmoede

Belangrijke samenwerkingspartners:

- Provincie
- Alliantie van Kracht
- CMO STAMM
- VNG PSI
- Gezonde Marke

Vooruitblik

Afgesproken is na de verkiezingen met de nieuwe bestuurder opnieuw te kijken naar de wensen/behoefte en de invulling van het portefeuillehoudersoverleg.

Portefeuille Economische Zaken en Industrie

Voorzitter VDG-portefeuille Economische Zaken en Industrie: Arjen Maathuis (burgemeester gemeente Meppel)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie Economie, Klimaat, Energie en Milieu (vertegenwoordiger Drenthe: Kirsten Ipema, wethouder gemeente Noordenveld)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

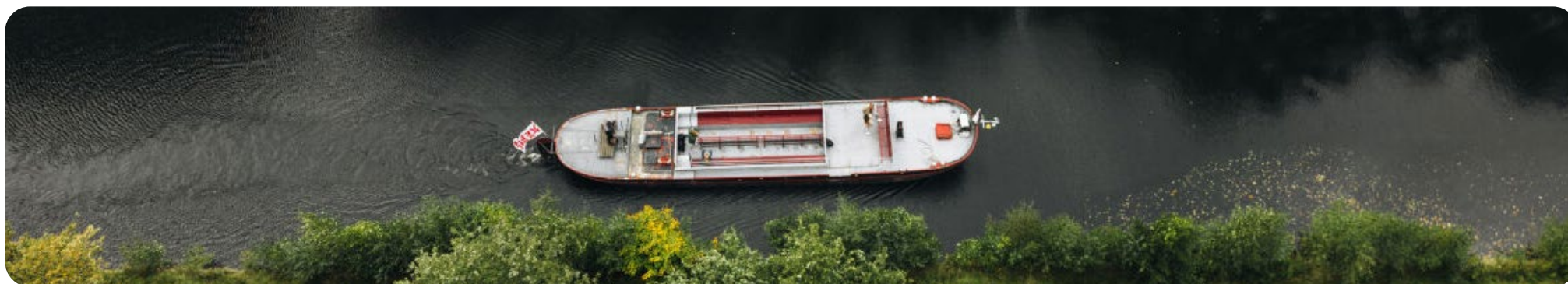
Afstemming met de provincie Drenthe over het provinciale beleid, inspireren en kennis delen.

Bereikt in de afgelopen periode:

- Regionale programmeringsafspraken voor bedrijventerreinen.
- Uitwisseling gemeentelijk economisch beleid.
- Input geleverd voor provinciaal beleid: Economische Koers.
- Acquisitieagenda en doorontwikkeling Ik ben Drentse Ondernemer.

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen. Programma in uitvoering.
- [Herstructureringsmaatschappij Drenthe Groningen](#). Halverwege 2026 opgezet. Hierna zullen stapsgewijs bedrijfslocaties op bedrijventerreinen worden opgekocht en worden geherstructureerd om ruimte voor nieuwe bedrijvigheid te garanderen.
- [Drentse Agenda Defensie & Veiligheid](#). Opgesteld in 2025 en in uitvoering. Kans voor Drentse maakindustrie om hierop aan te haken.

Samenwerking en netwerk

Domein-overstijgende vraagstukken:

- Programmatische aanpak Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (verbinding portefeuille R&W).
- Verduurzamingsvraagstukken (verbinding DOE).
- Onderzoek naar huisvesting internationale werknemers (verbinding R&W).
- Koppeling arbeidsmarkt en onderwijs (verbinding met O&C).
- Drentse Circulaire Samenwerking.
- Markerein (van afval naar grondstof t.b.v. circulaire economie).

Belangrijke samenwerkingspartners:

- Provincie Drenthe
- VNG (vooral op huisvesting internationale werknemers)

Belangrijkste landelijke en regionale netwerken:

- Regio Groningen-Assen
- Dutch Techzone
- Regio Zwolle

Vooruitblik

Aandachtspunten bestuurders:

- Aanscherping van de profilering Drenthe als vestigingslocatie om aantrekkelijk te zijn voor nieuwe bedrijven die passen bij het Drentse profiel.
- Nieuwe behoefte- en marktanalyse bedrijventerreinen uitgevoerd door de provincie in 2026.
- Actieve houding in discussie over netcongestie en stikstof blijft wenselijk om bedrijfsleven ook in de toekomst voldoende ruimte te bieden.

Portefeuille Financiën

Voorzitter VDG-portefeuille Financiën: Renze Bergsma (burgemeester gemeente Coevorden)

Gelieerde VNG-commissie: VNG-cie Financiën (waarnemer Renze Bergsma, burgemeester gemeente Coevorden)

Terugblik en resultaten

Tijdens de afgelopen bestuursperiode is in deze portefeuille prioriteit gegeven aan:

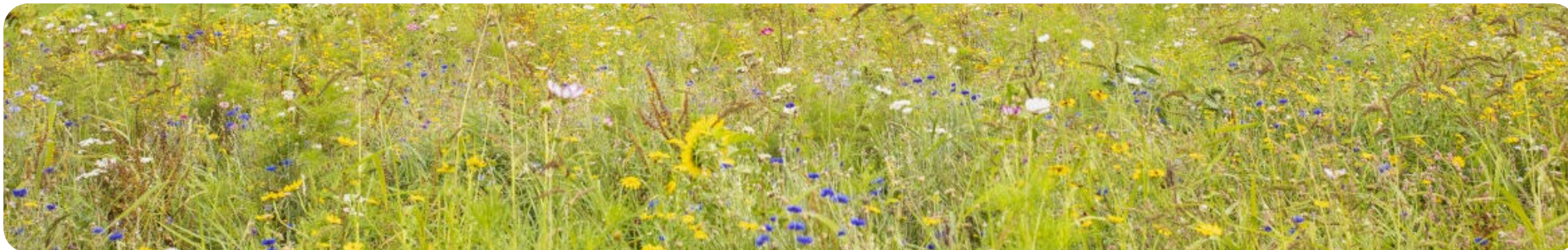
- Het versterken van de informatiepositie van gemeenten over ontwikkelingen binnen de gemeentefinanciën.

Bereikt in de afgelopen periode:

- Uitwisseling over het financieel ravijn.
- Inzet werkgroep gemeenschappelijke regelingen. Door gesprekken met (financieel) adviseurs van verschillende GR-en is er inzicht gekomen in hoe de relatie en de financiële verantwoording verder kan worden verbeterd.

Lopende dossiers en ontwikkelingen

- Balans in middelen en taken: vanuit de VNG wordt in het portefeuillehoudersoverleg telkens een update gegeven over de staat van de financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten.
- Werkgroep GR-en: een ambtelijke werkgroep rondt medio 2026 een onderzoek af over hoe de samenwerking tussen gemeenschappelijke regelingen en gemeenten kan worden versterkt.

Samenwerking en netwerk

Domein-overstijgende vraagstukken:

- Stijgende kosten voor de (specialistische) (jeugd)zorg en de druk van deze kosten op de gemeentefinanciën.
- Bekostigen investeringen in voorzieningen. Dit wordt bemoeilijkt door reparaties achteraf en uitblijven van structurele verhoging gemeentefonds. Hierdoor komen maatschappelijke en sportvoorzieningen onder druk te staan.

Belangrijke samenwerkingspartners:

- VNG: Senior financieel economisch adviseur Financiën Jan van der Lei. Jan van der Lei geeft bij elk portefeuillehoudersoverleg een update van hoe het ervoor staat met de ontwikkeling van gemeentefinanciën in algemene zin. Bestuurders hebben dan de gelegenheid om specifieke vragen over de financiële situatie van de hun eigen gemeente voor te leggen.
- Provincie Drenthe: De provincie heeft een toezichhoudende rol op de gemeentefinanciën. Ook sluit de gedeputeerde aan bij het portefeuillehoudersoverleg om lijnen kort te houden.

Belangrijkste landelijke en regionale netwerken:

- VNG Commissie Financiën
- Raad Openbaar Bestuur

Vooruitblik

Aandachtspunten bestuurders:

- Lobby op structurele verbetering gemeentefinanciën naar het Rijk via de VNG. Dit is een continu proces.
- Aankomend financieel ravijn 2028.

